Pellervo-Seura

Pellervos Mönsterstadgar N:o 4
För andelskassor med obegränsad tillskottsplikt.

Stadgar

för

Andelskassan

i

Helsingfors 1902
Sällskapet Pellervo.

Stadgar för Andelskassan i

.....

.....

1 §.

Andelslagets namn är »Andelskassan i .....

.....

Såsom kassans hemort skall anses .....

..... kommun.

2 §.

Föremål för andelskassans värksamhet är idkande af utlånings- och sparkasserörelse med ändamål att betjäna kassans medlemmar med kredit till deras närings förkofran samt bereda dem tillfälle att säkerställa och föröka sina besparingar.

Andelslaget kan, om därom vid stämma särskildt beslut fattas, för sina medlemmars räkning ombesörja gemensamt inköp af de viktigaste jordbruksförnödenheter samt idka gemensam försäljning af medlemmarnas jordbruksprodukter.

.....

..... och med omsorg sköter sin näring samt till kassan erlägger en inträdesafgift af tre

mark. Ansökan göres hos kassans styrelse medelst en af sökanden undertecknad och af två kända och trovärdiga vittnen bestyrkt skrift.

Finner styrelsen sökanden ej kunna till medlem antagas, gifve det honom skriftligen tillkänna, och är det sökanden obetaget att underställa ärendet stämmans afgörande.

Till medlem kan icke antagas den som redan är medlem i annan andelskassa.

4 §.

Enhvar medlem i andelskassan deltager i densamma med en insats af ..... mark.

Af insatsen erlägges två tredjedelar genom årliga inbetalningar af minst ..... mark. Återstoden indrages genom innehållande af den betalningsskyldiges andel i kassans vinst.

Ej må medlem i andelslaget deltaga i densamma med flere än en insats.

5 §.

Andelskassans medlemmar äro skyldige att, där kassans tillgångar icke skulle förslå till gäldande af dess förbindelser, obegränsadt tillskjuta hvad till dessas betalande erfordras, i den ordning lagen angående andelsvärksamhet stadgar.

6 §.

Flyttar medlem i andelskassan från .... kommun, vare det ansedt såsom hade han uppsagt sig till afgång från kassan.

Blir medlem delegare i annan andelskassa, hafve förvärkat sin medlemsrätt.

7 §.

Har medlem i andelskassan upprepade gånger underlåtit att inom föreskrifven tid värkställa honom åliggande inbetalningar å hans insats eller har han blifvit för oguldna lån lagsökt, må han af stämma kunna uteslutas från andelslaget.

Lag samma vare där medlem använder från kassan erhållet lån för annat än det ändamål, för hvilket lånet ansökts och beviljats eller eljes uppenbarligen åsidosätter sina plikter emot andelslaget, eller där han upplåter sitt bo till konkurs.

Sålunda utesluten medlem hafve endast samma rätt, som genom dödsfall afgången medlems rättsinnehafvare.

8 §.

Öfver samtliga medlemmar bör af kassans styrelse, på sätt i 32 § af lagen om andelsvärksamhet är sagdt, föras förteckning, upptagande jämväl tiden då hvarje medlem inträdt i kassan. Afgår eller uteslutes medlem från kassan, varde ock sådant jämte tiden för inträdet noga antecknadt.

9 §.

Andelskassans styrelse består af ..... medlemmar, hvilka jämte ..... suppleanter utses bland kassans delegare för en tid af ..... kalenderår. Af

ordinarie medlemmarna afgå det första året en och de följande ..... åren tvänne. Af suppleanterna afgår under hvarje år en. För utseende af medlemmar i stället för de afgående förrättas val. Medlemmarna afgå först på grund af lottning, sedermera i den ordning de i styrelsen inträdt. Omval vare äfven tillåtet.

Afgår styrelsemedlem innan tiden för hans uppdrag är ute, varde ny medlem för den återstående tiden vald.

Styrelsen utser inom sig ordförande och viceordförande.

10 §.

Uteblifver medlem af styrelsen utan förfall från styrelsesammanträde, hvartill han blifvit kallad, vare förfallen till ett vite af 50 penni.

Har medlem upprepade gånger gjort sig skyldig till sådan försummelse, ege stämma skilja honom från befattningen och utse annan i hans ställe.

11 §.

För handhafvande af kassan samt ombesörjande af bokföring och öfriga löpande göromål antages af styrelsen en räkenskapsförare mot arvode, som fastställes af stämman. Räkenskapsföraren är ock berättigad och pliktig att, där ej styrelsen för visst fall annorlunda besluter, föra kassans talan vid domstolar och andra myndigheter. Honom åligger äfven att ombesörja kassans skriftväxling och att föra protokollet vid styrelsens sammanträden, såframt ej styrelsen pröfvar dessa göromål böra handhafvas af någon dess medlem.

12 §.

Angående styrelsens värksamhet skall å stämma fastställas instruktion, upptagande jämväl allmänna grunder för lånerörelsen samt föreskrift om den tillsyn, som af styrelsen bör utöfvas öfver att de till andelslagets medlemmar utgifna lånen behörigen användas.

13 §.

Å ordinarie stämma ankommer att årligen fastställa högsta gränsen af den kredit, som någon medlem må i kassan åtnjuta, samt högsta beloppet af de upplånade och sparkassemedel, för hvilka kassan må på en gång häfta.

Bestämmandet af utlåningsräntan tillhör styrelsen.

14 §.

Har lån ur kassan ansökts af medlem i styrelsen, skall för handläggning af sådant ärende suppleant i stället för sökanden intaga säte i styrelsen; varde ock kassans revisorer i ärendet hörde samt deras mening i protokollet intagen.

15 §.

Andelskassans firma tecknas af styrelsens ordförande, eller den som fullgör hans åligganden, jämte en medlem af styrelsen eller ock i dennes ställe räkenskapsföraren.

16 §.

För granskning af kassans räkenskaper, hvilka afslutas för kalenderår, och af förvaltningen i öfrigt

utses årligen af ordinarie stämma två revisorer och två revisorssuppleanter.

Revisorerna åligger, utom den efter räkenskapsårets slut skeende granskningen, att jämväl efter förra hälften af året å förut icke bestämd dag inventera kassans värdehandlingar och kontanta förråd så ock efter omständigheterna granska bokföringen.

17 §.

Kassans räkenskaper böra inom Februari månad efter räkenskapsårets utgång tillhandahållas revisorerna jämte styrelsens protokoll och öfriga handlingar samt af styrelsen uppgjord berättelse öfver kassans rörelse under det föregående året.

Revisorerna böra värkställa revisionen och till styrelsen aflämna berättelse öfver densamma inom påföljande Mars månad.

18 §.

Af den vinst andelskassans rörelse efter nödiga afskrifningar lämnat, skall tio procent årligen afsättas till en reservfond, till dess dennas belopp uppgår till minst ..... mark.

Af den vinst, som efter denna afsättning blifver öfrig, fördelas å hvarje medlem ett belopp motsvarande fem procents ränta å hans erlagda insats, dock med iakttagande af hvad i 17 § af lagen om andelsvärksamhet sägs. Den vinst, som ännu därefter kan återstå, öfverföres till reservfonden eller helt och hållet eller delvis till en särskild fond, hvilken kan efter stämmans beslut användas till medlemmarnas gemensamma bästa eller för befordrande af andelsvärksamhetsrörelsen.

19 §.

Reservfonden, hvilken jämväl medlemmarnas inträdesafgifter samt i 10 § nämnda viten tillfalla, får icke användas för annat ändamål än betäckande af uppkomna förluster.

20 §.

Ordinarie stämma hålles första gången då andelslagets värksamhet skall vidtaga samt sedermera årligen inom April månad.

Extra stämma hålles då sådan af tidigare hållen ordinarie stämma beslutits eller af styrelsen pröfvas nödig, eller då extra stämma för visst uppgifvet ändamål äskas af minst en tiondedel af andelslagets medlemmar.

21 §.

Kallelse till stämma sker genom kungörelse, som å två nästföregående söndagar afkunnas i församlingens kyrka eller ock minst en vecka före stämman skriftligen delgifves medlemmarna. Kallelsen bör angifva de ärenden, som å stämman skola förekomma.

Annat meddelande till andelslagets samtliga medlemmar delgifves på enahanda sätt.

22 §.

Stämma öppnas af styrelsens ordförande, hvarefter de i stämman deltagande utse ordförande och protokollist.

23 §.

Vid ordinarie stämma skola ärendena handläggas i följande ordning:

1) styrelsens årsberättelse jämte revisorernas berättelse öfver granskningen af räkenskaperna och förvaltningen;
2) frågan om ansvarsfrihet för styrelsen;
3) fastställandet af bokslutet och bestämmandet om vinstens fördelning;
4) bestämmandet af revisorernas arvode;
5) fastställandet af ut- och inlåningsgränserna enligt 13 § 1 mom. af dessa stadgar;
6) val af styrelsemedlemmar;
7) val af revisorer:

Öfriga frågor, som blifvit kungjorda att å stämman företagas, handläggas i den ordning lämpligast synes.

24 §.

Upplöses andelskassa, skall det öfverskott af tillgångar, som kan återstå sedan gälden betalts och medlemmarna utbekommit sina insatser, användas till allmännyttigt ändamål, hvarom det tillhör stämman att besluta.

Utdrag ur lagen om andelsvärksamhet.

12 §. Vill medlem ur andelslaget afgå, uppsäge sig skriftligen hos styrelsen till utträde.

Har uppsägning af medlem gjorts och, där tillskottsplikt åligger medlemmarne, jämväl blifvit anmäld till inskrifning såsom i 34 § sägs, vare han från andelslaget skild från den dag för räkenskapsafslutning, som efter två månader från uppsägningen först infaller, och ege ett år efter sagda dag utfå sin erlagda insats, *i den mån andelslagets tillgångar enligt bokslutet för förenämda dag därtill förslå utan anlitande af reservfond och förnärmande af öfrige medlemmars lika rätt.*

I stadgarna kan föreskrifvas, att medlem ej eger utträda förrän efter viss tid, högst två år, från sitt inträde i andelslaget.

13 §. Har andelslags egendom afträdts till konkurs eller utredning af dess bo för andelslagets upplösande vidtagit inom ett år från den dag, medlem på grund af uppsägning bort afgå, vare uppsägningen utan värkan.

För förbindelse, som tillkommit efter det uppsägningen anmälts till inskrifning, vare han dock icke i någon händelse vidare tillskottspliktig.

14 §. Aflider medlem, vare hans rättsinnehafvare icke berättigade, såvidt ej i stadgarna är annorlunda bestämdt, att i den aflidnes ställe inträda i andelslaget, utan njute endast sådan rätt, som om den aflidne hade uppsagt sig och skolat afgå å förstinfallande dag för räkenskapsafslutning.

15 §. Är medlems andel i följd af utmätning eller eljes till annan öfverlåten, och antages denne icke vid anmälan såsom medlem, eller vill han ej inträda i andelslaget, njute likväl den rätt till uppsägning och insatsens utfående, som den förre enligt 12 § egde.

Uppsägning eller godkänd inträdesanmälan af den, till hvilken medlems andel öfverlåtits, gälle ock såsom uppsägning för den sistnämde; dock vare denne obetaget att med enahanda värkan själf skriftligen anmäla om öfverlåtelsen.

16 §. Har medlem genom laga kraft egande dom förklarats förlustig medborgerligt förtroende, ege andelslaget rätt att utesluta honom, ändå att sådan uteslutningsgrund icke är i stadgarna upptagen.

Utesluten medlem ege endast samma rätt, som genom dödsfall afgången medlems rättsinnehafvare.

17 §. Under andelslags bestånd må ej, utom i fall, som i 12—16 §§ sagts, af dess tillgångar till medlem utdelas annat än till betalning förfallen vinstandel, ej häller medlems gäld till andelslaget kvittas mot erlagda beloppet å hans insats.

Har medlems erlagda insats i följd af förlust i andelslagets rörelse minskats, må ej vinstandel utbetalas, innan insatsen uppnått sitt förra belopp.

18 §. Medlemmarnes beslutanderätt i andelslagets angelägenheter utöfvas, i enlighet med denna lag och stadgarna, vid behörigen utlyst stämma af de därvid närvarande medlemmarne.

Ej må medlem deltaga i afgörande af fråga, hvari hans enskilda fördel är mot andelslagets stridande, och styrelsemedlem förty ej häller i val af revisor.

19 §. Vid stämma tillkommer hvarje medlem en röst, och utöfvar målsman för medlem dennes rösträtt.

I öfrigt gälle om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut vid stämma, där ej i stadgarna är annorlunda bestämdt:

att rösträtt ej må genom ombud utöfvas;

att, vid lika röstetal, val afgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller, hvilken biträdts af stämmans ordförande;

att ändring i stadgarna, som omedelbart afser medlems andel i andelslagets egendom eller rätt till vinst, ej får vidtagas; samt

att för beslut om annan ändring eller om andelslagets upplösning utan lagbestämd orsak erfordras, att de därför afgifna rösterna motsvara minst tre fjärdedelar af de i stämman deltagande medlemmarnes hela rösttal, och att en andra stämma med enahanda röstöfvervikt godkänner beslutet.

Där andelslagets medlemmar åligger tillskottsplikt, må ej andelslaget med annat sammanslås, dess ändamål väsentligen förändras eller värksamheten utöfver stämmotiden fortsättas, med mindre samtlige medlemmar därtill skriftligen samtyckt. Ej häller må utan sådant samtycke medlemmarne förpliktas att inbetala högre insats eller deras ansvarighet eljes skärpas.

Är i stadgarna för giltigheten af något beslut föreskrifvet det vilkor, att det af en andra stämma godkännes, lände det till efterrättelse.

20 §. Beslut om ändring af stadgarna ege ej giltighet, innan stadfästelse å ändringen utvärkats och densamma inskrifvits i handelsregistret.

Innefattar ändringen nedsättning af medlemmarnes insats, utdelning af reservfonden eller sammanslagning med annat andelslag, varde ock, innan det sker, årsstämning å fordringsegarene sökt och all gäld gulden.

21 §. Hvad i fråga om aktiebolag är stadgadt i 18 § andra mom., 25 och 26 §§, 28 § första och andra mom. och 30 § af lagen om dylika bolag, af den 2 Maj 1895, ege jämväl tillämpning å andelslag; och tillkommer medlemmar i andelslag, hvilka tillsammans utgöra en tiondedel af dess hela medlemsantal, jämväl sådan rätt, som i 31 § af nämda lag sägs.

Har utdelning af andelslags tillgångar skett i strid mot hvad här ofvan i 17 § föreskrifvits, lände likadeles stadgandet i 33 § af åberopade lag till efterrättelse.

26 §. Skall andelslag enligt lag eller bestämning i stadgarna upplösas, eller är andelslagets upplösning eljes af medlemmarne besluten, varde årsstämning å borgenärerne sökt och all gäld gulden; och ege medlemmarne sedan af återstående behållningen, så långt den förslår, enhvar utfå hvad å insatsen erlagts.

Finnes därutöfver öfverskott, varde detta fördeladt efter hufvudtalet eller i stadgarna föreskrifven annan grund, såvidt ej dess användande till annat

ändamål enligt förbehåll i stadgarna af andelslaget beslutits.

27 §. Afträdes andelslags egendom till konkurs, anses andelslaget upplöst.

I sådant fall vare medlemmarne, där tillskottsplikt dem åligger, ock skyldige att så långt deras ansvarighet räcker, efter fördelning af konkursförvaltningen till konkursboet gälda, hvad till borgenärernes förnöjande erfordras.

30 §. Kan enligt anställdt utmätningsförsök eller utmätningsmans eljes gifna intygan hos en eller flere medlemmar icke genast utfås, hvad af dem enligt fördelningsplanen bort gäldas, varde jämväl sådant belopp fördeladt å öfrige medlemmar, så långt deras ansvarighet räcker, och i den i 29 § stadgade ordning till konkursboet indraget.

33 §. Afhandling, anmälan, uppsägning och samtycke, hvarom i 2, 9, 11, 12, 15 och 19 §§ sagts, skall vara besannad af kända och trovärdiga vittnen, samt anmälan och uppsägning, där andelslagets medlemmar åligger tillskottsplikt, ingifvas tvefaldt.

Utdrag ur lagen om aktiebolag.

25 §. Å bolagsstämma må ej beslut, utom om sammankallande af ny stämma, fattas i andra ärenden än dem, som enligt lag eller bolagsordningen böra å stämman förekomma eller i kallelsen äro särskildt nämda.

26 §. På ordinarie bolagsstämma ankommer:

1) att fastställa bokslutet för föregående värksamhetsår;

2) att besluta till den åtgärd, som föranledes af styrelsens förvaltning under året och redovisning därför;

3) att utse en eller flere medlemmar i styrelsen i stället för den eller dem, hvilkas uppdrag före nästa ordinarie bolagsstämma går till ända eller som eljes afgått; samt

4) att tillsätta en eller flere personer att granska förvaltningen och räkenskaperna för löpande värksamhetsår eller för den tid, bolagsordningen bestämmer.

Styrelsen må dock tillsättas af särskildt förvaltningsråd, där sådant i bolagsordningen är bestämdt.

Ej må i fråga, som i 1 eller 2 punkten nämts, slutligen beslutas, innan berättelse öfver granskningen af förvaltningen och räkenskaperna för det föregående året till stämman afgifvits.

28 §. Öfver bolagsstämmas beslut bör föras protokoll, hvari äfven angifvas de vid stämman närvarande aktieegarene samt antalet af enhvars aktier och hans rösttal.

Protokollet bör justeras och till riktigheten bestyrkas af minst tvänne vid stämman närvarande bolagsmän.

Afser beslutet ändring af bolagsordningen, skall Senatens stadfästelse af ändringen utvärkas äfvensom ändringen, för att gälla, i handelsregistret inskrifvas.

30 §. Beslut, som vid bolagsstämma i strid med lag eller bolagsordning tillkommit, vare utan värkan mot bolagsman, som motsagt beslutet eller eljes kan visa att han därtill icke bidragit; och ege han rätt att begära förbud mot utförande af dylikt beslut.

Har beslutet, oaktadt det ligger inom bolagsstämmas befogenhet, icke tillkommit i den ordning ske bort, vare bolagsman berättigad att fordra ny bolagsstämma för ärendets pröfning, på sätt i 31 § sägs.

Är åter beslutet sådant, att bolagsstämma icke egt detsamma fatta, hafve bolagsman rätt att föra talan om upphäfvande af dylikt beslut och därpå grundad åtgärd eller, såvidt så ej kan ske, om den ersättning, som bolaget tillkommer för den genom åtgärden orsakade skadan.

Lag samma vare, där olaga utdelning utan beslut af bolagsstämma skett och yrkande på rättelse af bolagsstämma afvisats.

Ej må dock talan, som här är nämd, utom på grund af olaga utdelning, väckas senare än ett år ef-

HELSINGFORS, AKTIEBOLAGET HANDELSTRYCKERIET, 1902.

På Wentzel Hagelstams förlag

har af

Pellervo-bibliotek

utkommit:

N:o 1. *Väinö Axelson*, **Pellervo** . . . . . 0: 50.
N:o 2. *Hannes Gebhard*, **Det lilla jordbruket och andelsvärksamheten** . . . . . 0: 75.
N:o 3. **Andelsmejeriet**, Handbok i dess upprättande och förvaltning . . . . . 2: —.
N:o 4. *Hannes Nylander*, **Samarbete inom kreatursförädlingen** 0: 90.
N:o 5. **Lagen om andelsvärksamhet.** Med anvisningar till dess begagnande . . . . . 1: 75.

Från Pellervos byrå erhålles:

Mönsterstadgar för **landtmannagillen** . . . . . .
» för **inköps- och försäljningsandelslag** med begränsad tillskottsplikt . . . . . .
» för **andelsmejerier** med obegränsad tillskottsplikt och utan tillskottsplikt . . . . . .
Kvittoböcker för gemensamma inköp, innehållande 100 blad 0: 75.
10 exx. 70 p.; 25 exx. 65 p.

Pellervos Årsbok 1899—1900 . . . . . 3: —
Hannes Gebhard, **Andelsvärksamhet bland jordbrukarena!** Tre föredrag . . . . . 0: 50.
Axel Granström, **Om kooperativa självhjälpsföreningar** . . . 2: —.

Pellervos 10 pennis bibliotek:

N:o 1. *K. Kerkkonen*, folkhögskoleföreståndare, **Andelsvärksamheten och landtmannagillena** . . . . . 0: 10.
N:o 2. *A. O. Blomberg*, kyrkoherde, **Kalle Nybacka eller hvad ett landtmannagilles kretsförman kan åstadkomma** 0: 10.
å 8 p. st., då 50 exx. tagas, å 7 p., då 100 exx. tagas.

Tidskriften

Pellervo

utkommer hvarje månad med ett häfte om 32 sidor, i svensk och finsk upplaga. Prenum.-priset 1: 30. Stora rabatter då 5, 25, 50 och 100 årgångar tagas.

Jordbrukstekniska uppsatser, andelsvärksamhetsfrågor, meddelanden från landtmannagillenas arbetsfält, upplysningar och råd för husmödrarna, frågor och svar (»Våra läsares afdelning»).

Talrik medarbetarekrets af landets främsta unga agronomer och konsulenter.

Enda svenskspråkiga jordbrukstidskrift i Finland.

Pellervos Mönsterstadgar

erhållas från Pellervos byrå till följande priser:

1 ex. gratis.
2—25 exx. à 10 p.
Flera än 25 exx. à 9 p.

Dessa häften äro afsedda att anskaffas för *andelslagets alla medlemmar*, för hvilket ändamål tomrum lämnats för ifyllande af namn och siffror. Om man däremot önskar låta något utgå, kan detta lätt ske genom att öfverkorsa ifrågavarande ställe.

Stadgarna kunna icke i denna sin tryckta form insändas till guvernören i och för stadfästelse, utan böra de renskrifvas samt till dem de tillägg i början och slutet bifogas, hvilka lagen i afseende å andelslags upprättande föreskrifver.

Förutom stadgar innehålla dessa häften äfven alla viktigare paragrafer ur *lagen om andelsvärksamhet*, hvilka röra medlemmarnas i andelslaget rättigheter och skyldigheter.

Dessa häften erhållas tillsvidare för *andelsmejerier* med obegränsad tillskottsplikt och utan tillskottsplikt, för *inköps- och försäljningsandelslag* med begränsad tillskottsplikt samt för *andelskassor* med obegränsad tillskottsplikt.

Pellervos byrå.

Helsingfors 1902. Aktiebolaget Handelstryckeriet.